

**FREEDOM
BANK**

**Тауарлар, жұмыстар және
қызметтер бойынша
жауапты Жеткізушінің Кодексі
«Фридом Банк Қазақстан» АҚ**

1-тарау. Жалпы ережелер

«Фридом Банк Қазақстан» АҚ тауарлар, жұмыстар және көрсетілетін қызметтер бойынша жауапты жеткізушінің Кодексі (әрі қарай - Кодекс) Банктің тауарларын, жұмыстары мен көрсетілетін қызметтерін Жеткізушілердің сақтауы күтілетін қағидаттар жиынтығын қамтиды.

Осы Кодекстің мақсаты Жеткізушілердің Банкке тауарлар, жұмыстар мен қызметтер көрсету кезінде олардың сақталуын күтетін тәртіптің негізгі құндылықтары мен стандарттары туралы хабардар болуын қамтамасыз ету болып табылады.

Осы Кодекс халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған қағидаттары мен нормаларына, Қазақстан Республикасының және Банктің ІНҚ заңнамасына сәйкес әзірленді.

2-тарау. Қолданылатын ұғымдар мен қысқартулар

Осы Кодексте төмендегі ұғымдар мен қысқартулар пайдаланылады:

- **Банк** – «Фридом Банк Қазақстан» АҚ;
- **Жеткізуші** - банкке тауарлар, жұмыстар мен қызметтер көрсететін кез келген үшінші тарап;
- **ІҚ** - Банктің ішкі құжаттары.

3-тарау.

Банктің іскерлік мінез-құлқының негізгі принциптері мен ережелері

Банк Жеткізушілермен адал және жауапты ынтымақтастықты Банктің стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу және өз клиенттеріне қызмет көрсету сапасын арттыру үшін маңызды элемент ретінде қарастырады және Жеткізушілермен қарым-қатынасты сенім, сондай-ақ этикалық, әлеуметтік және экологиялық құндылықтар мен принциптер негізінде құруға ұмтылады.

Банктің құндылықтарымен Банктің ресми сайтында танысуға болады.

Банкке тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді ұсына отырып Жеткізушілерден төмендегілер күтіледі:

- **осы Кодекстің ережелерімен танысу** және оны өзінің күнделікті жұмысында ескеру, орынсыз мінез-құлықтан аулақ болу;
- **жоғары этикалық стандарттарды**, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын басшылыққа ала отырып, Банкке тауарлар, жұмыстар мен қызметтер көрсету;
- **Банктің ресурстарын (активтерін)** (мүлікті, ақшаны, зияткерлік меншікті, беделді, құқықтарды, ақпаратты және оның көздерін, құжаттаманы, байланыс құралдары мен арналарын, бағдарламалық қамтамасыз етуді және т. б. қоса, бірақ олармен шектелместен) үнемдеу, оларды тиімді және ұқыпты пайдалану, **оларды жеке баю, пайда табу немесе Банкке қатысы жоқ кез келген басқа әрекеттер үшін пайдаланбау**;
- **айла-шарғы жасаудан, құпия ақпаратты жасырудан, фактілерді бұрмалаудан немесе кез келген басқа жосықсыз іскерлік тәжірибеден аулақ болу.**

4-тарау. Құқықтық және нормативтік талаптар

Банк әрқашан өз Жеткізушілерінен олар жұмыс істейтін елдердегі барлық қолданыстағы заңдар мен ережелерді толық сақтау талап етеді. Жеткізушілерден Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен халықаралық стандарттардың талаптарын сақтау күтіледі. Бұған мүдделер қақтығысы, сыбайлас жемқорлық және қылмыстық жолмен алынған кірістерді жылыстату және терроризмді қаржыландыру шаралары кіреді.

Жеткізушілерден мүдделер қақтығысының іскерлік беделге және Банк және (немесе) оның клиенттері үшін өзге де қолайсыз салдарға әсерін түсіну, сондай-ақ Банктің оң және беделдік тәуекелін төмендетуге негізделген мүдделер қақтығысын шешуде ақылға қонымды тәсіл күтіледі.

Жеткізушілерге Банк бәсекелестерінің кәсіби қызметінің беделіне нұқсан келтіретін кез келген мәлімдемелерден аулақ болуға және үшінші тұлғалар тарапынан мұндай мәлімдемелерді мақұлдамауға кеңес беріледі.

Банк кез келген нысанда және көріністе сыбайлас жемқорлықты қабылдамауды білдіретін сыбайлас жемқорлыққа "Нөлдік төзімділік" қағидатын ұстанады. Банк Жеткізушілерден дәлелсіз пайда мен артықшылықтарды алу немесе сақтау мақсатында сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қарсы іс-қимылдарға жол бермеуді талап етеді.

4-тарау. Құқықтық және нормативтік талаптар

Жеткізушілерден қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және жаппай қырып-жою қаруының таралуына және оны қаржыландыруға жол бермеуге, кедергі келтіруге, сондай-ақ халықаралық және елдік экономикалық санкциялардың сақталуына байланысты операцияларды жүргізуге жол бермеу күтіледі.

Жеткізушілерден Банктің қызметкерлері, клиенттері, іскерлік серіктестері немесе басқа да жеткізушілері жасаған **Банк ішінде немесе сыртында жасалған, жасалатын немесе жоспарланатын құқыққа қайшы әрекеттер туралы Банкті хабардар ету** күтіледі.

Банк **құпия ақпараттың жоғалуын, заңсыз пайдаланылуын және таралуын (коммерциялық және банктік құпияны, сондай-ақ дербес деректерді қоса) болдырмау** арқылы оны қорғау үшін шаралар қабылдайды және Жеткізушілерден де осыны күтеді.

Жеткізушілерден Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес деректерді қоса, құпия ақпаратпен жұмыс істеу кезінде **ерекше сақтық пен жауапкершілік және мұндай ақпаратты қорғау үшін қажетті шараларды қамтамасыз ету** күтіледі.

Банк өз қызметкерлеріне өздеріне белгілі болған бұзушылықтар туралы адал хабарлаған қызметкерлерге қатысты **қысым көрсетуді немесе қудалауды қолданбауды**, сондай-ақ оларға қатысты шағымдар алынған қызметкерлердің құқықтарын сақтауды қамтамасыз етеді және Жеткізушілерден де күтеді

5-тарау. Адам құқықтары

Банк өзінің іскерлік тәжірибесі мен рәсімдерінде барлық қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктер қағидатын ұстануға күш салады және өз Жеткізушілерінен осындай тәсілді күтеді.

Жеткізушілерден адам құқықтарын сақтау және құрметтеу күтіледі, оның ішінде:

- өз қызметкерлеріне дамыту және оқыту, сөз бостандығын тану, бірлестіктер мен ұжымдық келіссөздер жүргізу үшін **тең мүмкіндіктер беруге** ұмтылу;
- қызметкерлердің жынысына, нәсіліне, қызметкерлердің сәйкестігіне қарамастан тең мүмкіндіктері бар **қауіпсіз және инклюзивті жұмыс ортасын құруға** ұмтылу;
- **мәжбүрлі және балалар еңбегін қолданбай** жұмыстың орындалуын қамтамасыз ету;
- **қызметкерлердің осалдығынан пайда табуды қабылдамау;**
- барлық қызметкерлерді әділ жалақымен, нормаланған жұмыс сағаттарымен, еңбек демалысын пайдалану мүмкіндігімен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы мен Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің талаптарына сәйкес әділетсіз жұмыстан босатудан қорғаумен қамтамасыз ету;

5-тарау. Адам құқықтары

- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының және Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің талаптарына сәйкес Жеткізушінің қызметкерлері үшін **қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, сондай-ақ жазатайым оқиғалар мен жарақаттар қаупін азайтуға күш салу;**
- жыныстық, жас, нәсілдік, саяси, діни және өзге де белгілер бойынша **кемсітушілікке жол бермеу;**
- зорлық-зомбылық, жыныстық қудалау, қорқыту, ауызша қорлау және негізсіз тәртіптік жазаларды қоса, жұмыс орнындағы **зорлық-зомбылық пен қысымның кез келген түрінен аулақ болуға ұмтылу;**
- жанжал жағдайларын туғызуға, агрессия, қорқыту, зорлық-зомбылық және басқа **да заңсыз әрекеттерді көрсетуге жол беретін немесе көтермелейтін кез келген әрекеттерді тоқтату.** Келіспеушіліктер туындаған жағдайда оларды бейбіт жолмен шешу үшін барлық ақылға қонымды күш салу.

6-тарау. Қоршаған орта

Банктің құндылықтарының бірі – «Тұрақты дамуға ұмтылу». Банк өз қызметінің ұзақ мерзімді салдарын ескеруге және клиенттер, жұмысшылар, инвесторлар және жалпы қоғам үшін тұрақты құндылық жасауға ынталанады. Бұл Банк тікелей және жанама экономикалық аспектілерді және бизнес шешімдерінің қоршаған ортаға әсерін ескеруді және бағалауды білдіреді. Банк өзінің бизнес шешімдерінің оң әсерін арттыруға және қоғам мен қоршаған ортаның тұрақты болашағын қолдауға тырысады.

Жеткізушілерден Банкке тауарларды, жұмыстарды және **қызметтерді ұсыну үшін пайдаланылған материалдар заңды негізде** және мүмкіндігінше тұрақты көздерді пайдалану ниетімен алынған деп күтіледі, яғни қоршаған ортаға теріс әсер етпейтін.

Банк Жеткізушілердің қызметін іске асыру барысында қоршаған ортаға және климатқа теріс әсер етудің барлығын-жоқтығын анықтаған жағдайда Банк Жеткізушілерден **бүкіл жеткізу тізбегі бойынша қоршаған ортаға әсер ету туралы ақпаратты сұрауға құқылы.**

Банк **қоршаған ортаға теріс әсерді азайту**, оның ішінде операциялық қызметте пайдаланылатын қағаздың санын азайту және мүмкіндігінше электрондық құжат айналымына ауысу жөнінде шаралар қабылдауды мақұлдайды.

6-тарау. Қоршаған орта

Банктің Жеткізушілерден күтетін үміттері:

- **өз қызметінің қоршаған ортаны қорғау туралы барлық қолданылатын заңдарға сәйкестігі**, климаттың өзгеруіне, қалдықтарды жоюға, шығарындыларға, төгінділерге және қауіпті және улы материалдарды өңдеуге қатысты заңдар мен халықаралық шарттарды қоса;
- олар өндіретін тауарлардың (шикізат пен олардың тауарларына енгізілген компоненттерді қоса) барлық қолданылатын экологиялық заңдар мен шарттарға сәйкестігі;
- барлық қолданылатын қоршаған ортаны қорғау заңдары мен келісімдеріне сәйкес келетін орау материалдарын ғана пайдалану;
- **қалдықтар мен суды пайдалануға және кәдеге жаратуға барлық қажетті рұқсаттардың болуы**. Адам денсаулығына немесе қоршаған ортаға теріс әсер етуі мүмкін барлық қалдықтар, ағынды сулар немесе шығарындылар қоршаған ортаға шығарылғанға дейін тиісті түрде басқарылады, бақыланады және өңделеді;
- Банкке берілетін материалдар заңды көздерден және Қазақстан Республикасының заңнамасына және ормандарды заңсыз кесу нәтижесінде алынған материалдарды қамтымайтын тауарлардың импортына қатысты халықаралық заңдарға сәйкес алынған материалдар.

7-тарау. Корпоративтік әлеуметтік жауаптылық

Банк өз қызметін жүзеге асыратын елдердегі **адамдардың әлеуметтік және экономикалық өмір сүру жағдайларын жақсартуға ұмтылады**. Банк Жеткізушілерді корпоративтік деңгейде де, өз қызметкерлеріне қатысты да осындай міндеттемелерге шақырады және қолданыстағы заңнама шеңберінде жергілікті қайырымдылық ұйымдарымен және/немесе қауымдастықтармен өзара іс-қимылды жүзеге асырады.

8-тарау. Жариялылық және БАҚ-пен өзара әрекет

Жеткізушілерден Банктің іскерлік беделіне, бедел-бейнесіне, өзге де материалдық емес немесе материалдық мүдделеріне нұқсан келтіруге, сондай-ақ этикалық емес мінез-құлық нәтижесінде жеке байытуға, өзге де пайда алуға әкеп соғуы мүмкін жағдайлардың туындауына жол беретін немесе көтермелейтін кез келген әрекеттерден (әрекетсіздіктерден) бас тарту күтіледі.

Жеткізушілерден бұл Банктің беделіне теріс әсер етуі мүмкін оның кез келген әрекетін (әрекетсіздігін) жариялауға (көпшілікке жеткізуге) болатынын түсіну күтілуде.

Банк Жеткізушілерден Банктің өзара іс-қимылы барысында алынған барлық ақпаратты заңды және барлық қолданыстағы заңдар мен нормативтік актілерге сәйкес алуды және пайдалануды күтеді.

Жеткізушілер Банкке заңсыз және этикалық емес алынған бәсекелестер туралы жария емес ақпаратты жарияламауы керек. Сол сияқты Банктің құпия ақпараты, егер бұл Банкпен талқыланбаған болса, БАҚ-ты қоса, үшінші тұлғаларға берілмеуі тиіс.

9-тарау. Бақылау

Егер Кодексті сақтамау жағдайлары анықталса Банк тиісті шаралар қолданады. Осы тәртіп Кодексі сақталмаған жағдайлар туралы esg_mgt@freedombank.kz. мекенжайына хат арқылы хабарлауға болады.

10-тарау. Қорытынды ережелер

Банк Жеткізушілерден оның Банкімен жұмыс барысында тартылған қызметкерлері мен қосалқы мердігерлерін қоса, осы Кодекспен танысып, оны сақтауды күтеді.

Кодекстің ережелері жеткізу шарттарына енгізілетін болады және осы Кодекстің әрбір ережесі Жеткізушімен кез келген келісімнің маңызды шарты болып саналады.

Банк Жеткізушілерге осы Кодексте баяндалған құндылықтар мен қағидаттарды тиімді сақтау үшін қажетті өздерінің ішкі корпоративтік саясаттары мен рәсімдеріне осы Кодекстің талаптарын енгізуді ұсынады.

Банк Жеткізушілерден қосалқы мердігерлерге осы Кодекс туралы хабарлауды және осы қосалқы мердігерлермен жасалған шарттарға баламалы ережелерді енгізу үшін ақылға қонымды күш салуды күтеді.

Жеткізушілердің осы Кодексте белгіленген ережелерді сақтамауы Банкпен ынтымақтастық мүмкіндіктерінің қысқаруын білдіреді.